

MIJN MAN

Voor mijn ouders
liefde, voor altijd

'Ik heb nooit geschreven, terwijl ik dacht dat ik schreef,
ik heb nooit liefgehad, terwijl ik dacht dat ik dat deed,
ik heb nooit anders gedaan dan wachten
voor de gesloten deur.'

De minnaar, Marguerite Duras

Ik ben verliefd op mijn man. Of eigenlijk moet ik zeggen: ik ben *nog steeds* verliefd op mijn man.

Ik ben nog net zo verliefd als op de eerste dag, het is een anachronistische tienerliefde, alsof ik vijftien ben, alsof we elkaar pas kennen, alsof we geen enkele band hebben, geen huis, geen kinderen. Alsof ik nooit in de steek gelaten ben, alsof ik niets geleerd heb, alsof hij de eerste is, alsof ik zondag doodga.

Mijn liefde voor hem heeft geen natuurlijke weg gevolgd: de hartstocht van toen is nooit veranderd in een bezadigd houden van. Ik denk de hele tijd aan mijn man, bij alles wat ik doe heb ik zin om hem een berichtje te sturen, elke morgen wil ik hem mijn liefde verklaren, elke avond de liefde bedrijven. Maar ik houd me in, want ik moet ook een echtgenote en moeder zijn. De rol van verliefde puber past niet meer bij mijn leeftijd. Hartstocht gaat niet samen met twee kinderen in huis, passie is not done na zoveel jaren huwelijk. Ik weet dat ik mezelf in de hand moet houden om lief te hebben.

Ik denk met afgunst aan de verboden liefdes, de grensoverschrijdende passies die het daglicht niet kunnen verdragen. Ik denk met nog meer afgunst aan de niet-gedeelde liefdes, de eenrichtingsliefdes, als er geen liefde van de andere kant komt. Ik benijd weduwen, maîtresses en verlaten vrouwen, want ik heb al vijftien

jaar de permanente, paradoxale pech dat mijn man ook van mij houdt, dat mijn hartstocht geen zichtbare hindernissen hoeft te overwinnen.

Ik ben altijd bang om hem te verliezen. Ik vrees voortdurend dat het verkeerd afloopt. Ik bescherm mezelf tegen bedreigingen die er niet zijn. Maar geen mens ziet me als slachtoffer. Er is niets wat de liefde voor mijn man in de weg staat, ze wordt beantwoord en geconsumeerd. Hoe vaak hoop ik niet dat hij tegen me liegt, me bedriegt, me verlaat: de rol van wanhopige gescheiden vrouw is gemakkelijker vol te houden. Die is al geschreven. Die is al gespeeld.

Te veel houden van de man die je hebt en die niet van plan is je te verlaten: ik ken geen enkele heldin in geen enkel stuk die me laat zien hoe ik daarmee om moet gaan. Gemankeerde minnaars die hun gemis of hun afwijzing bezingen, daar zijn er miljoenen van. Maar ik ken geen enkele roman, geen enkele film, geen enkel gedicht waar ik een voorbeeld aan kan nemen, waar ik van kan leren om beter lief te hebben, minder heftig. Ik heb niets om mijn leed te documenteren.

Ik heb ook niets om het te verzachten, want mijn man heeft me alles gegeven. Ik weet dat we altijd bij elkaar zullen blijven. Ik ben de moeder van zijn twee kinderen. Ik heb niets meer te wensen, ik heb niets beters te wensen, en toch voel ik een onmetelijke leegte en ik verwacht van hem dat hij die opvult. Maar met welk huis, met welk kind, met welk sieraad, met welke verklaring, met welke reis, met welk gebaar? Hoe kan hij iets vullen wat al vol is?

Maandag

Op maandag loop ik zonder tegenzin de school binnen. Ik ben al vijftien jaar lerares Engels, maar ik ben nooit vergeten waarom ik zo graag lesgeef. Een uur lang sta ik in het middelpunt van de belangstelling. Ik deel mijn tijd goed in, mijn stem vult het lokaal. Ik vertaal ook boeken voor een uitgeverij. Misschien is dat dubbelleven de reden waarom mijn onderwijsvuur nooit is gedoofd.

Op het parkeerterrein voor docenten kom ik de directeur tegen, we maken een praatje. Dan komt het moment waarop ik heb gewacht: hij informeert naar *mijn man*. Het gaat goed met *mijn man*, vertel ik hem. Dat heeft na dertien jaar huwelijk nog steeds hetzelfde effect op me. Een huivering van trots als ik in de lerarenkamer ‘mijn man zit in de financiën’ laat vallen; als ik bij het hek van het schoolplein tegen de juf zeg dat ik er donderdag niet ben, dat mijn man de kinderen dan komt ophalen; als ik naar de bakker ga voor de taart ‘die mijn man dinsdag besteld heeft’; als ik op de vraag hoe we elkaar hebben leren kennen quasi onverschillig antwoord dat ik mijn man bij toeval heb ontmoet, tijdens een popconcert (wat ik in werkelijkheid ongelofelijk romantisch vind). Mijn man heeft geen voornaam, hij is *mijn man*, hij is van mij.

Maandag is altijd mijn favoriete dag geweest. De maandag hult zich soms in koninklijk diepblauw – marineblauw, nachtblauw, Egyptisch blauw, saffierblauw – maar meestal in praktisch, economisch, motiverend blauw, de kleur van Bic-balpen, de mappen van mijn leerlingen en simpele kleren die overal bij passen. Maandag is ook de dag van de etiketten, de goede voornemens en de opbergboxen. De dag van de juiste keuzes en de redelijke beslissingen. Iemand zei dat het echt iets voor de beste van de klas is, van maandagen houden, dat alleen bollebozen blij zijn als het weekend voorbij is. Dat is misschien wel waar, maar bij mij komt het vooral door mijn voorkeur voor startpunten. De eerste bladzijden van een boek, het eerste kwartier van een film, het eerste bedrijf van een toneelstuk, daar hou ik het meest van. Beginsituaties. Wanneer alles en iedereen nog netjes op zijn plaats is en de wereld in evenwicht.

Aan het eind van de ochtend laat ik mijn leerlingen een tekst lezen. Daarna moeten ze er om beurten iets over zeggen. Ik schrijf vocabulaire op het bord, geef ze de woorden die ze nodig hebben om te praten (een heerlijk gevoel van macht). In het fragment dat we vandaag bestuderen heeft een van de personages dezelfde voornaam als mijn man. Elke keer als ik die naam zie staan of als een van mijn leerlingen hem uitspreekt, trekt mijn hart samen. Vervolgens vertalen en bespreken we de beloftes die mensen elkaar bij hun huwelijk doen. Mijn leerlingen kennen de Angelsaksische traditie uit hun Amerikaanse series (waarin op het moment suprême vaak een vroegere geliefde opduikt). Via het vurig gehoopte antwoord komen we bij het gebruik van het hulpwerkwoord. ‘*I do*’ – ‘Ja, ik wil’.

Terwijl de laatste leerlingen de klas uit lopen, zet ik de ramen open om het aroma van de les naar buiten te laten, een melange

van zweet en whiteboardmarker. En van te zoete meisjes- en te muskusachtige jongensgeurtjes. Tienerhormonen zijn dol op overgeconcentreerde supermarktparfums. Misschien zou ik die ook moeten kopen. Ik draag al maandenlang een klein, exclusief merk dat prikkelende sensualiteit belooft maar op mijn huid hopeloos mild uitpakt. Hoe kun je op je zestiende weten wat een smaakvol parfum is? Ik zou er een oefening over kunnen maken en mijn leerlingen vragen hun geurtje te beschrijven – dat is leerzaam voor mij (ideeën voor een nieuw parfum) en voor henzelf (verrijking van hun geurvocabulaire).